

3. de Souza Santos, D., de Oliveira, T. E., Pereira, C. A., Evangelista, A. L., Sales, D., Bocalini, R. L. R., ... & Teixeira, C. V. L. S. Does a calisthenics-based exercise program applied in school improve morphofunctional parameters in youth?. *Journal of Exercise Physiology Online*. 2015. № 18(6). С. 52–61.

4. Rusu, A. B., Rusu, M. A., Patora, C., Orban, O., & Orban, M. C. The nutritional status of a category i junior handball team in training. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Educatio Artis Gymnasticae*. 2016. № 61(3). С. 81–90.

5. Thomas, E., Bianco, A., Mancuso, E. P., Patti, A., Tabacchi, G., Paoli, A., ... & Palma, A. (2017). The effects of a calisthenics training intervention on posture, strength and body composition. *Isokinetics and exercise science*. № 25(3). С. 215–222.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-367-5-2>

**PECULIARITIES OF THE ORGANIZATION OF EDUCATIONAL
AND TRAINING CLASSES OF SPORTSMEN WITH HEARING
IMPAIRMENT DURING THEIR STUDIES AT HIGHER
EDUCATION INSTITUTIONS**

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ
ЗАНЯТЬ СПОРТСМЕНІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ
ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Babalich V. A.

*Ph.D. (Pedagogy),
Associate Professor at the Department
of Theory and Methodology of Olympic
and Professional Sport
Volodymyr Vynnychenko Central
Ukrainian State University
м. Кропивницький, Кіровоградська
область, Україна*

Бабаліч В. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувачка кафедри теорії
та методики олімпійського
і професійного спорту
Центральноукраїнський
державний університет
імені Володимира Винниченка
м. Кропивницький, Кіровоградська
область, Україна*

У світі спорту, достатньо багато спортсменів, які мають порушення слуху. А сьогодні в умовах війни їх кількість тільки зростає. Відповідно виникає потреба дослідити особливості організації та проведення навчально навчально-тренувальних занять спортсменів із порушенням слуху. Фахівцями, щодо обраної теми дослідження, здійснено наукові

пошуки у розрізі: факторів впливу на тренувальний та змагальний процес [1], особливостей функціонального стану і психомоторних можливостей (Н. С.Пангелова, Н. В. Василенко), корекції психофізичного розвитку (Я. В. Крет) спортсменів з порушенням слуху.

Мета – окреслити основні положення на яких має будуватись організація навчально-тренувальних занять спортсменів із порушенням слуху під час навчання в закладах вищої освіти.

Кількість спортсменів з порушеннями слуху проти спортсменів без таких обмежень у різних видах спорту варіюється і залежить від багатьох факторів, включаючи регіон, вид спорту, доступність інфраструктури та підтримки для людей з обмеженими можливостями. Загальна статистика може змінюватися з часом і регіоном.

Сьогодні, фахівцями галузі фізичного виховання і спорту на різних рівнях розробляються інклюзивні програми, які дають можливість більше залучати до спорту людей з обмеженими можливостями. Інклюзія в спорті допомагає підтримувати рівні можливості та розвивати потенціал кожного спортсмена, незалежно від їхніх фізичних обмежень. Інклюзивні програми допомагають створити сприятливі умови для участі спортсменів з порушенням слуху в спортивних змаганнях і визнають їхні досягнення та потенціал. Так, наприклад, Дефлімпійські ігри є важливими для спортсменів із вадами слуху, які мають можливість змагатися на міжнародному рівні та показати свої спортивні здібності. Ці ігри дозволяють сприймати спорт як засіб фізичного та духовного розвитку для кожного з них. Також надають спортсменам можливість представляти свою країну на найвищому рівні та змагатися у різних видах спорту.

Для того, щоб потрапити на ці змагання, спортсменам потрібно наполегливо тренуватись. Особливістю організації занять для даної нозології є те, що спортсмени тренуються у відповідних спортивних школах, клубах, які спеціалізуються у підготовці та підтримці спортсменів з порушенням слуху. Щодо класифікації, то в багатьох видах спорту існують системи класифікації, які дозволяють розподілити спортсменів на групи відповідно до характеру їхніх обмежень. Це допомагає створити рівні умови для участі в змаганнях.

Безсумнівно такі спортсмени потребують психологічної підтримки, щоб долати виклики та розвивати впевненість у собі. Адже спортсменам з порушенням слуху важче дається опанування технікою рухів в обраному виді сорту, на відпрацювання технічних елементів їм потрібно значно більше часу. Такі складнощі пов'язанні з особливостями індивідуального розвитку, як правило у них уповільнена швидкість реакції, є труднощі з розвитком координації, їм важче утримувати увагу, сконцентруватись.

Тому під час організації тренувань, навчальних занять потрібно дотримуватись певних принципів:

1. Зі збільшенням студентів з вадами слуху в закладах вищої освіти потрібно розв'язувати питання комунікації. Тому виникає необхідність викладачам і студентам опанувати мовою жестів, частіше використовувати міміку та дотик, щоб спілкуватися зі спортсменами. Для цього викладачам і тренерам потрібно навчитися зрозуміло й лаконічно давати конкретні вказівки.

2. Більше на заняттях використовувати засоби візуалізації (відео, діаграми, малюнки, схеми для пояснення техніки, тактики, правил гри, навчального матеріалу тощо).

3. Мати можливість використовувати візуальні або вібраційні сигнали для показу початку або закінчення тренувань та вправ. Встановити систему сигналізації (вібрація або світло).

4. Індивідуальний підхід до кожного. Потрібно розробити індивідуальні плани тренувань для кожного спортсмена, враховуючи їхні потреби та можливості. Необхідно проводити персональні консультації та відстежувати динаміку змін кожного спортсмена окремо.

5. Намагатися постійно працювати в команді, що була відчутна підтримка. За потреби запросити на початку фахівця, який з цим спортсменом працював раніше. Долучати студентів, щоб вони отримали навички такого спілкування.

6. Інклюзивність. Сприяти взаємодії між спортсменами з порушеннями слуху та іншими спортсменами в команді, що сприятиме взаємному розумінню та підтримці.

7. Створювати атмосферу успіху на тренуваннях і змаганнях. Для цього необхідно створювати позитивну атмосферу та мотивацію до успіху на кожному тренуванні, підтримувати та заохочувати під час змагань. Необхідно визначити спільні цілі та разом їх досягати.

8. Постійний розвиток і навчання. Це стосується обох сторін. Необхідно постійно вдосконалювати навички взаємодії зі спортсменами з порушеннями слуху та вивчати нові підходи до навчання (наприклад, технології віртуальної реальності).

В цілому слід розуміти, що кожен спортсмен з порушенням слуху має свої унікальні потреби та можливості тому важливо застосовувати індивідуальний підхід, який є важливим для їх успішного розвитку.

Висновки. Таким чином організація тренувань для спортсменів з порушеннями слуху вимагає ретельної підготовки та індивідуального підходу до їхніх потреб. Відповідна підтримка та спеціально створені умови можуть допомогти їм реалізувати свій спортивний потенціал і бути успішними під час навчання в закладах вищої освіти.

Література:

1. Янчук К. О., Худякокова В. Б., Володченко О. А., Тихорський О. А. Фактори, що впливають на тренувальний процес каратистів із вадами слуху. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 2021, (1(129)), 124131.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-367-5-3>

**CHARACTERISTICS OF THE GENERAL PHYSICAL FITNESS
OF 10–11 YEARS OLD SWIMMERS****ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ
ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПЛАВЦІВ 10–11 РОКІВ****Bilov S. O.**

*Post-graduate student
Department of Theory and Methods of
Physical Culture and Sports
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Білов С. О.

*аспірант кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту
Запорізький національний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

Tyshchenko V. O.

*Doctor of Science (Physical Education
and Sports), Professor,
Professor at the Department
of Theory and Methods of Physical
Culture and Sports
Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Тищенко В. О.

*доктор наук з фізичного виховання
і спорту, професор,
професор кафедри теорії
та методики фізичної культури
і спорту
Запорізький національний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

Підготовленість визначає не тільки фізичні можливості юних спортсменів, а й ефективність реалізації цих можливостей у конкретних умовах під час пересування у водному середовищі [2]. В даний час в результаті великої кількості експериментальних досліджень юних плавців різних вікових груп накопичено дані про особливості фізичного розвитку в різному віці. На підставі проаналізованих даних [1–4] можна судити про темпи росту і розвитку юних плавців обох статей у процесі багаторічної підготовки; про гетерохронність розвитку різних рухових здібностей; про періоди найбільш інтенсивного розвитку різних